

SKRU • SRU • NSTRU • PKRU • YRU

PROCEEDING

การประชุมวิชาการ

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ระดับชาติ

“กระบวนการใหม่ของมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
กับการพัฒนาท้องถิ่น”

ครั้งที่

3

ระหว่างวันที่ 2 - 3 สิงหาคม 2564

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

คำนำ

การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 3 “กระบวนทัศน์ใหม่มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับการพัฒนาท้องถิ่น” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จัดขึ้นจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย โดยได้รับเกียรติจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ทั้ง 5 แห่ง ซึ่งเป็นมิติแห่งความร่วมมือที่จะจัดประชุมในระดับนานาชาติต่อไป และการประชุมวิชาการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีให้คณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจได้เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการสู่สาธารณชน ร่วมทั้งได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ในงานวิชาการ อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาผลงานวิจัยสร้างสรรค์ที่สามารถนำผลลัพธ์ที่ได้ไปปรับใช้สังคม ซึ่งถือว่าเป็นนวัตกรรมทางสังคมอีกด้วย

ทั้งนี้คณะกรรมการดำเนินงานประชุมวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ขอขอบพระคุณ ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยเหลือทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่ให้เกียรติและสละเวลา ในการพิจารณาประเมินบทความวิจัย ที่มีส่วนทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์ความรู้การประชุมวิชาการฯ ในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการ ชุมชน สังคม และตอบสนองต่อทิศทางนโยบายของรัฐบาล ที่จะขับเคลื่อนให้ งานวิจัยใช้ประโยชน์ต่อสังคมได้จริงและยั่งยืน สมกับคำว่า “กระบวนทัศน์ใหม่มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับการพัฒนาท้องถิ่น”

คณะกรรมการดำเนินงาน

กันยายน 2564

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ฐ
สารคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ท
สารคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	ฒ
สารคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	ณ
สารคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	ด
สารคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ต
ประวัติองค์กรปาฐก	ถ
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	ผ

บทความวิจัย ภาคบรรยาย

สาขาภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาและวรรณคดี และการสอนภาษาต่างประเทศ

A1 - 2P การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบมีปฏิสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนต้น	1
<i>ชากีมะห์ บือแน, วิชชุดา เพชรสุวรรณ และสลิลลา เพ็ชรทอง</i>	
A2 - 2P การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เนื้อหาบริบทท้องถิ่น ภาคใต้ สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	13
<i>นุรฮันนัน ดุยง, ทศนีย์ ลอฮะ และสลิลลา เพ็ชรทอง</i>	
A3 - 2P การศึกษาปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	25
<i>ซูไรณี กระโด, ณิชารีย์ กะหละหมัด, สิทธิโชค คำเรือง และอมรรัตน์ จิรินทร์</i>	
A4 - 2P ทักษะคิดต่อการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	35
<i>อุรรัตน์ ปานรอด, เสาวณี ทับเพชร, ชุตินธร สุวรรณมณี และชิตติฉिता ลินรักษา</i>	
A5 - 2P การพัฒนาบัณฑิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจบริการ	47
<i>สมหมาย โชติรัตน์, ณัฏพราน เตียวสกุล, โสภิตา ขาวหนูนา, บันดดา ศิริพานิช และนิลิตา ฤทธาภิรมย์</i>	
A6 - 2P ภาษามลายูที่ใช้ร่วมกันในภาษาไทยถิ่นใต้สตูล	59
<i>คอลลายุดดีน สมาฮูน</i>	
A7 - 2P อัตลักษณ์การตั้งชื่อของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู	71
<i>ฮัสนีดา สมาฮูน</i>	
A8 - 2P การศึกษาความเป็นปัจเจกนิยมของตัวละครในบทโคลงมลายูเรื่อง ซี ลูนใจ	85
<i>ชาฮ์ฮูรีน นิตภาค และกวีรัต กานต์ บุญฤทธิ์</i>	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขาภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาและวรรณคดี และการสอนภาษาต่างประเทศ (ต่อ)

A9 - 2P	การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงในภาษาจีนกับภาษามลายูปัตตานี เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	93
	จิรวรรณ นาคสีทอง	
A10 - 2P	PAT 7.4 : พลิกอีกด้านของเหรียญ	105
	สุดารัตน์ วงศ์กระจ่าง	
A11 - 2P	การใช้สื่อผสมเพื่อการเรียนการสอนภาษาจีนในศตวรรษที่ 21	117
	ธิดารัตน์ น้อยสุวรรณ และอรทัย จันทร์ปลั่ง	
A12 - 2P	แนวทางสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาจีนรูปแบบออนไลน์ในวิถีชีวิตใหม่	131
	สุดารัตน์ จงบุรณสิทธิ์ * และวิสุทธิ์ กระจ่างศิริศิลป์	

สาขาสังคมศึกษา และภูมิศาสตร์

B1 - 2P	การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	145
	ศุภฤกษ์ โออินทร์ และพิชญ์สินี อินพาเพียร	
B2 - 2P	การประยุกต์ใช้ระบบภูมิสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อศึกษาตำแหน่งที่ตั้งและการกระจายตัวของร้านขายยาโดยเภสัชกรและนำเสนอแผนที่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตในตำบลเขารูปช้าง และตำบลบ่อ่าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	157
	ปภาวดี แสงมาก, ธนัย ดันวานิช และอดิวิชัย มิตรงาม	
B3 - 2P	ผลกระทบของสถานการณ์ โควิด-19 และการปรับตัวของแรงงานที่ย้ายถิ่นกลับในพื้นที่ชายแดนของจังหวัดสตูล	169
	พิทักษ์กร แก้วมณี, นิสากร กล้าณรงค์ และวารภรณ์ ทนงค์ดี	
B4 - 2P	การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์สำหรับการสูดุดินในบริเวณลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา จังหวัดสงขลา	181
	วรพนิต สังข์ทอง, หทัยกาญจน์ วิริยะสมบัติ และโชติกา รติขลิยกุล	
B6 - 2P	การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ร่วมกับชุมชนเป็นฐาน ผ่านการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู	189
	รังสิมา จำรี และจงกล บัวแก้ว	
B7 - 2P	การจัดการพืชผักอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านคลองจาง เทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว	201
	สุวารีศรี ศรีปุณณะ, ผมหอม เชิดโกทา, ประภาพร ชูลีลิ่ง, บุญวณิช บุญวริชชานันท์ และน้ำทิพย์ แซ่มซ้อย	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขาการจัดการวัฒนธรรม

B8 - 2P	สายธารและคุณค่าแห่งตะลุงไทยภาคใต้ 213 สืบพงศ์ ธรรมชาติ	213
B9 - 2P	ความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาลเพื่อการปรับตัวในการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา 227 กมลนาวัน อินทนุจิตร	227
B10 - 2P	ขนมพื้นเมืองใน “ตลาดบันไดบ้าน” กับประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต 239 เกวลี ส่งศรี และรุ่งรัตน์ ทองสกุล	239
B11 - 2P	การสืบทอด และการดำรงอยู่ของประเพณีการเข้าสู่หนัดชาย-หญิง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา 251 อาชีละห์ ตูหยง, อรุณรัตน์ สรรเพ็ชร และรุ่งรัตน์ ทองสกุล	251

สาขาพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคม

C1 - 2P	ทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองสำหรับการเรียนรู้แบบภควินตภาพในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 263 ศุภกร อันศิริ	263
C2 - 2P	ผลของโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ต่อการควบคุมระดับความดันโลหิตสูงในผู้ป่วย ตำบลนาอิน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ 273 วิไลวรรณ ภูศรีเทศ, ศรัณยู เรือนจันทร์ และสุนีย์ กันแจ่ม	273
C3 - 2P	ภูมิปัญญาผดุงครรภ์โบราณในการดูแลหญิงหลังคลอดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา 287 ไพศอล มาหะมะ, อานิดา นิแว, นูรอัสมา บุติ และคอรีเยาะ อะแซ	287
C4 - 2P	แนวทางพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนทางเลือกสำหรับเจนเนอเรชั่นอัลฟ่า 297 รชต โชคชัย และมณิพร สัมพันธ์รักษ์	297
C5 - 2P	เภสัชกรรมพื้นบ้านในการรักษาโรคนี้่วในไต: กรณีศึกษา หมอไพนีย์ คำเอียด 307 จุฑามาศ บัญชาการ, นูรอัสมา บุติ และสุธินี หุเชียว	307
C6 - 2P	ภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรรักษาโรคโลหิตสตรี: กรณีศึกษาหมอพื้นบ้าน ตำบลโมคคลาน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 319 ศรีัญญา ทิพบ, สุธินี หุเชียว, นวลพรรณ ทองคุปต์ และนูรอัสมา บุติ	319
C7 - 2P	ปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดูแลสุขภาพ ตนเองของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา 331 กิตติชัย อ่วมสวยศรี และปิยดา สมบัติวัฒนา	331
C8 - 2P	ความพึงพอใจในการผลิตปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดของเกษตรกรในตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา 347 จารุวรรณ ฤทธิธูร์ม, นัจมี ปัสโย, ปรียากร สุจิตพันธ์ และอมรรรัตน์ ชุมทอง	347

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขาพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคม (ต่อ)

C9 - 2P	การสำรวจจุดเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงภัยพิบัติน้ำท่วมอย่างมีส่วนร่วม ตำบลเชิงแส อำเภอกระแสดินธุ์ สงขลา	355
	พีรพัฒน์ โกศลศักดิ์สกุล, ไชยวัฒน์ รงค์สยามานนท์, ปัทมญา แซ่ลิ่ม, เยาวนิจ กิตติธรรกุล และวราภรณ์ ทนงค์ศักดิ์	
C10 - 2P	ภูมิปัญญาการรักษาโรคติดต่อทางอาหารของหมอยาพื้นบ้าน : กรณีศึกษาหมอหวี หมันหมาด มัจฉิมมา บุตรี, สุธินี หูเขียว, นัสริน อาลีตีมัน, นุรอัสมา ปุดิ และอัสมาอี อาแซ	365

สาขาการบริหารจัดการ

A1 - 3A	การเลือกงานตู้คอนเทนเนอร์ที่เหมาะสมเพื่อรับตู้เปล่าด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์	381
	สุทัศน์ เจริญมงคลกิจ และชมพูนุท อ่ำช้าง	
A2 - 3A	ความพึงพอใจของผู้บริโภคในการใช้บริการแอปพลิเคชันแกร็บฟู้ด	395
	สมบูรณ์ ก่อแก้ว, ธนาภานต์ ตั้งตรง, รัชชานนท์ แก้วคำ และขจรศักดิ์ วงศ์วิราช	
A3 - 3A	การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4	405
	พลอยชนก หุ่นไธสง	
A4 - 3A	ปัจจัยที่ส่งต่อความพึงพอใจของลูกค้าที่ออปส์ มาร์เก็ต สาขาเซ็นทรัลพระราม 9	419
	อดิศักดิ์ วรรณหะ, อัญชลี สีคำ, จารุวรรณ ภูครองแก้ว และสินิทรา สุขสวัสดิ์	
A5 - 3A	ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่	431
	หุติยา ใจเปี่ยม, ชุตินา จึงจางาม และสุนิษา สมจันทร์	
A6 - 3A	ศึกษาระบบงานและข้อเสนอแนะในการยื่นขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรณีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	441
	พรภุชชรี โพธิ์ทอง	
A7 - 3A	การยกระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวในการใช้บริการธุรกิจการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ด้วยเทคโนโลยี “AUGMENTED REALITY”	457
	สุพรรณณี สมศรี	
A8 - 3A	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา (Case Study) ในรายวิชาการเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	471
	นุชจรา บุญนอม	
A9 - 3A	ความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ	479
	วลัยลักษณ์ รัตนวงศ์, ปาริฉัตร ตู่คำ, นวิทย์ เอ็มเอก, อธิพร ทองชะโชค และชิวันันท์ คุณพิทักษ์	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขาการบริหารจัดการ (ต่อ)

A10 - 3A	ทักษะทางการเงินของคนวัยทำงานในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พรชนิด เหมไพบูลย์, เรียงรัก จำปาเงิน และกรรณิการ์ เล็กแสงรัตน์	495
A11 - 3A	การใช้ก้อนเห็ดเก่าเพาะเห็ดฟางด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน ภัทรสุดา ทองหนู, รุสลัน ยะโก๊ะ, อมรรัตน์ ชุมทอง และปริยากร สุจิตพันธ์	509
A1 - 3P	ความแตกต่างระหว่างวัยของพนักงานฝ่ายผลิตชาวไทยที่ส่งผลต่อการทำงานร่วมกัน กฤษณะ หลานหลาย, ธนเดช ช่วยดู, นพณัฐ นวลสกุล, อธิติกร ภัคดี และนวิทย์ เอมเอก	523
A2 - 3P	การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยทางด้านการตลาดของลูกค้าในการเลือกซื้อผักและผลไม้ ปลอดสารพิษของท็อปส์มาร์เก็ตสาขานางลิ้นจี่ อำเภอยานนาวา จังหวัดกรุงเทพมหานคร อารีญา ฤทธิ์เวช, ปานตะวัน ทิลาบุญ และรวีพรรณ กาญจนวัฒน์	535
A3 - 3P	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ TOPS ONLINE ของลูกค้า TOPS MARKET ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล กัญญากร กิตติศิลปสาร, อาริรัตน์ จันทร์ดี และลลิตา แก้วฉาย	545
A4 - 3P	อิทธิพลส่วนประสมทางการตลาดและการยอมรับเทคโนโลยี ที่มีต่อความตั้งใจซื้อซ้ำ ของอุปกรณ์แคมป์ปิ้งผ่านช่องทางออนไลน์ของร้าน TREKKING CORNER ธีระพงษ์ สุทธิโยชน์, ไหมฟ้า กลิกร และลลิตา แก้วฉาย	559
A5 - 3P	การศึกษาพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้าและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ของลูกค้าในการใช้บริการเซ็นทรัลช้อปปิ้งออนไลน์ สาขาชิดลม อรรรณ คงเจริญ, ดรีทิพย์นิภา สิมมะลี และรวีพรรณ กาญจนวัฒน์	573
A6 - 3P	อิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดและการยอมรับเทคโนโลยีที่มีผลต่อการตัดสินใจ ใช้บริการผ่าน เซ็นทรัล ออนไลน์ อนันต์ แก้วไวยหาร, พนิดา ถาวงศ์กลาง และลลิตา แก้วฉาย	585
A7 - 3P	ปัจจัยทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อกาแฟจากร้านคาเฟ่เมซอนของผู้บริโภค ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา บุรिता สิ้นสุพันธ์, กาญจนา แก้วแก้ว และหรรษมน เพ็งหมาน	599
A8 - 3P	การปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจขนส่ง นวิทย์ เอมเอก	611
A9 - 3P	กลยุทธ์ทางการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ กรณีศึกษา จังหวัดอุดรธานี ชนากานต์ อุมาพรหม, ชลิตา ศรีสุนทร, ดารณี ดวงพร และวสิรัตน์ แสงไชย	625
A10 - 3P	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดยะลา คอร์นชะชัย ทาอะ, รุสนา ไบมะหัด, พรศิริ ธนาวุฒิ, กิตติมา ทองทรัพย์ และพิมพ์ใจ พรหมสุวรรณ	639
A11 - 3P	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องสำอางผ่านแอปพลิเคชัน KONVY ผการัตน์ แซ่จั้ง, สุชานาถ อุบลรัตน์ และวิลาวลัย จันทร์ศรี	649

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขาประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว และนันทนาการ

B1 - 3A	การนำเทคนิค EDFR ไปใช้สำหรับการวิจัยด้านท่องเที่ยว ตั้ง อ้ายหมิน และยุพิน อุ่นแก้ว	663
B2 - 3A	แนวทางส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร บ้านนาคูหา ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ปานณนาถ คักดีศิริคุณ, ประกอบศิริ ภักดีพิณิจ และสลิลทิพย์ ศิริดวงใจ	677
B3 - 3A	แนวทางการสร้างศักยภาพการแข่งขันทางการท่องเที่ยวเชิงอาหารโดยใช้อาหารพื้นถิ่น ในจังหวัดปราจีนบุรี ปัทมล อินทสุวรรณ	689
B4 - 3A	ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอำเภอเบตง จังหวัดยะลา อิสริยา แก้วเสธ, วิติญา คักดีแสงโสภา, สาลินี ทิพย์เพ็ง และกุลดาราร่า เพียรเจริญ	699
B5 - 3A	การพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวผ่านผลิตภัณฑ์สินค้าของที่ระลึกชุมชนบ้านตลาดตรอกซอย ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ศิริศักดิ์ คักดีศิริคุณ, เจนจิรา ผืนเต็ม, ดุษฎี มุกดาอ่อน, กนกพร บัวทรัพย์ และสุวิจันกานดา พูลเอียด	713
B6 - 3A	การประเมินผลการจัดกิจกรรมวิ่ง TRI-AREA RUNNING OF PHETCHABUN 2018 เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จังหวัดเพชรบูรณ์ ราตรี เงามาม, ปุณยบุษ ปัญญาปิง, วราพร นาชารีย์, สุริยา ประดิษฐ์สถาพร และสรตรา อุดมอ่าง	725
B7 - 3A	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเราเที่ยวด้วยกันของกลุ่มนักท่องเที่ยว เจนเนอเรชั่นเอ็กซ์ กมลรัตน์ ช่วยรัตน์, กนกวรรณ ศิริวงศ์, กุลดาราร่า เพียรเจริญ และประภาพรรม แก้ว लिया	739
B8 - 3A	การศึกษาความเป็นไปได้ในการประกอบธุรกิจดนตรีในปัจจุบัน อภิฤกษ์ณ์ เลิศนวรกุลชัย	753
B9 - 3A	แนวทางการยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านบากันเคย ตำบลตันหยงโป อำเภอเมือง จังหวัดสตูล กันตินันท์ โฉมทอง และมูจลินทร์ ผลกล้า	759
B10 - 3A	ถ้าทะเล ตำบลเขาขาว : แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานธรณีสตูล ทิวาพร จันทร์แก้ว และตาติก เอกาวาตี	773
B1 - 3P	“ตำนานเมืองศรีสะเกษ” : การรับรู้และโลกทัศน์ทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ธัญพงค์ สารรัตน์ ธงชัย ชำนิกุล และบัญชาพล ไยแสง	785
B2 - 3P	เกลือมีดีมากกว่าความเค็ม: เกลือในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย พ.ศ. 2481 - 2560 นันทยา ศรีวารินทร	803

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขาประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว และนันทนาการ (ต่อ)

B3 - 3P	ภาพสะท้อนประวัติศาสตร์เมืองสงขลาและพื้นที่โดยรอบจากบันทึกของชาวตะวันตก ในปี พ.ศ. 2439 817 ลลิตทิพร ศรีผ่อง ชุสิทธิ์ ทวีศรี และวรรณดี หนูหลง
B4 - 3P	เมืองเก่าสงขลา : พื้นที่ความทรงจำท้องถิ่นสู่ความทรงจำแห่งชาติ 831 สิริธร ถาวรวงศา
B5 - 3P	เมืองเก่าสงขลา : ทูตทางวัฒนธรรมและการกลายเป็นชุมชนผู้ประกอบการ 843 กัลย์วดี เรืองเดช
B6 - 3P	ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง 848 ชุสิทธิ์ ทวีศรี และณัฐวดี ชูศรี

สาขาภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาและวรรณคดี และการสอนภาษาไทย

C1 - 3A	ศึกษากลวิธีการประชาสัมพันธ์ในเพจเฟซบุ๊กของกรมประชาสัมพันธ์ 857 ธิดารัตน์ ทัสบดีสุนทร และชานางลักษณ์ ขุนทอง
C2 - 3A	วัจนกรรมและเนื้อหาในการทำนายดวงชะตาของแอปพลิเคชันตีกต็อกช่อง “KISS KOONNATTA” 871 อารียา แซ่ด่าน และวรงค์ ไชยฤกษ์
C3 - 3A	การวิเคราะห์ความหมายแฝงด้านนัยประหวัดของสัตว์หิมพานต์ที่สะท้อนความเชื่อของคนไทย 885 บุษบา แผงสาเคน
C4 - 3A	ลักษณะการใช้ภาษาในเพลง CHINJUNG 899 อัสนา ยอดดำ และสุเมตตา ประสาทแก้ว
C5 - 3A	กลวิธีการโน้มน้าวใจในสื่อโฆษณาในทวิตเตอร์ : กรณีศึกษาการใช้ภาษาในโฆษณาเครื่องสำอาง 909 เอกราช ชูแข่ง, มูฮำหมัดอัมมูนิน ยาแต, ชุติมา ชูชื่น และวรรณ สุธไส
C6 - 3A	การพาดหัวข่าวเชิงคลิกเบตของเว็บไซต์ YAKDUNGKHAU.COM 921 ภัณษิรา ศรีแสง และพัชราภรณ์ คชินทร์
C7 - 3A	กลวิธีการแสดงความไม่พอใจในแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ แซทแท็ก 3BB 937 เบญจรัตน์ ศรีสว่าง และจุฬารัตน์ เสงี่ยม
C8 - 3A	กลวิธีและการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ขันในรายการตลก 6 ฉาก ในช่วงข่าวด่วน ขอนยัม 949 จุฑามาศ เทพณรงค์ และจุฬารัตน์ เสงี่ยม
C1 - 3P	วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนพยางค์ของนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ สถาบันศิลปะและวิทยาศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอร์ล 963 ศิวริน แสงอาวุธ

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขาภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาและวรรณคดี และการสอนภาษาไทย (ต่อ)

C2 - 3P	การพัฒนาทักษะการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ ด้วยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู โดยใช้คำสอนของพ่อ (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9) สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา 975
	<i>อมลวรรณ วีระธรรมโม, พนัชกร พิทธิยะกุล และกวีเชษฐ์ เปีย</i>
C3 - 3P	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สัญลักษณ์ เครื่องหมาย และสัญญาณโดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ STAD ประกอบสื่อประสม 985
	<i>บัวเงิน ทองไทย, นันทิวา จันอยู่ และณินดา ดวงวิไล</i>
C4 - 3P	ศึกษาการตั้งชื่อเพลงไทยสากลแนวสตริง ปี 2563 ตามแนววรรณคดีปริชาน 995
	<i>ณัฐธิดา ฤทธิศักดิ์, นริสรา อุดทลี, ปวีณธิดา ลิ้มภักดี และกมลทิพย์ กาลพันธ์</i>
C5 - 3P	การนำเสนอเอกลักษณ์ความเป็นไทยในรายการเสน่ห์ห้องเครื่อง 1007
	<i>วานิสสา คาวิจิตร พัทธราภรณ์ คชินทร์</i>
C6 - 3P	ปรากฏการณ์ทางการเมืองในวรรณกรรมเรื่องมลายูรำกริช 1023
	<i>นทีกานต์ ภูผา และปรีดา เกื้อก่ออ่อน</i>
C7 - 3P	มีอะไรในพระลอดตามไถ่ 1035
	<i>สุจินต์ แก้วเกิด</i>
C8 - 3P	ความสัมพันธ์ของชื่อต้นไม้ที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนมลายูในพื้นที่บ้านยะลุตง ตำบลสากอ อำเภอสู่ไห่งปาดิ จังหวัดนราธิวาส 1045
	<i>ไซตุน มะยูโซ๊ะ และสุเมตตา ประสาทแก้ว</i>
C9 - 3P	มิวัจนกรรมนัยผกผันในเฟซบุ๊กแฟนเพจอุซามะฮ์ บินลาป็น บังป็น 1055
	<i>ปฏิวัติ ทองบุญยัง และสุรียา ทองคำ</i>

สาขารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์

D1 - 3A	รูปแบบกระบวนการสร้างกลุ่มเด็ก และเยาวชนเพื่อการพัฒนาสุขภาวะชุมชนในตำบลระแว้ง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 1067
	<i>คมวิทย์ สุขเสนีย์, สุไลมาน หะโมะ, ชัยวัฒน์ โยธี และพีรดาว มะเย็ง</i>
D2 - 3A	ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมต่อประชาชนของนายกเทศมนตรี: ความคาดหวังของประชาชน เทศบาลเมืองสิงหนคร จังหวัดสงขลา 1083
	<i>ธิดารัตน์ กิตติปริญญาภรณ์ และฤชชุตตา เทพยากุล</i>
D3 - 3A	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลชะมาย อำเภอยะรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช 1095
	<i>พงศ์พิพัฒน์ หนูคลัง, ชลลดา คุระแก้ว, ธาณี จริญญาบุษย์เลิศ และอุมาพร กาญจนคลอด</i>
D4 - 3A	ปัญหาความรับผิดชอบของแพทย์ในคดีทางการแพทย์ 1107
	<i>วนิษา สุขไมตรี และคิวิพร เสาวคนธ์</i>

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์ (ต่อ)

D5 - 3A	กฎหมายรองรับการคุ้มครองผู้บริโภคของกลุ่มอาเซียน <i>ดวงรัตน์ จุมปาแฝด และศิวพร เสาวคนธ์</i>	1115
D6 - 3A	พฤติกรรมการณ์ปฏิบัติตามกฎจราจรของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช <i>สิริวารณ จอมชนะ, ปาลิตา ทองมาก, ธาณี จรรย์บุญเกิด และอุมาพร กาญจนคลอด</i>	1123
D7 - 3A	แนวทางพัฒนากฎหมายการจ้างแรงงานและคุ้มครองแรงงานผู้สูงอายุ <i>ประภาพรรัตน์ สุขดิษฐ์ และเลอพร ศุภสร</i>	1141
D1 - 3P	ความต้องการของผู้สูงอายุในสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลภาวะ อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส <i>อาหมิน อาลี, ไนร์ฮานัน บือราเฮง, อิบรอเฮง เจ๊ะมุดอ และอิทธิชัย ลีดำ</i>	1159
D2 - 3P	ผลกระทบการจัดการบ่อขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา ในพื้นที่หมู่ 13 ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา <i>อารีณี ลือมะแอ, และชูไวดา วาแมยี่ชา, นูไรฮัน อะแด และศรีนทร์ญา จังจริง</i>	1173
D3 - 3P	แนวทางการพัฒนาอาชีพและการสร้างคุณค่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนา การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดสงขลา <i>รุสนีย์ เจ๊ะแต, อิตีฮัน เลาะมือเด๊ะ และ สุปรียา นุ่นเกลี้ยง</i>	1187
D4 - 3P	นวัตกรรมจัดการปัญหาอาชญากรรมและการจัดระเบียบชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา <i>มารีนา เวะหะ, ชูเฟียน กาจ, ฟาดิมาะ ดอเลาะ และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์</i>	1203
D5 - 3P	การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุแบบบูรณาการ กรณีศึกษา : ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุบ้านทักษิณ จังหวัดยะลา <i>อารีเพห์ กะลูแป, ซอบารียะห์ ดอเลาะ และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์</i>	1219
D6 - 3P	แนวทางการใช้ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มสีมายา ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา <i>ฮุสนา มะแซ, วราดา วาเต็ง และสุปรียา นุ่นเกลี้ยง</i>	1241
D7 - 3P	การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารทางการศึกษา : ศึกษากรณีโรงเรียนวัดบ่อทรัพย์ ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา <i>ขจรศักดิ์ ทับทิมทอง, ทัดพงศ์ มากมูล, พัทธนันท์ บุรีรัตน์, ภักธราวุฒิ คงปล้อง, มิ่งกมล แก้วเหมือน, วรณีย์ บางเพ็ชร, สันติ หลงละเลิง, สิงหนาท ยกเส็ง, และเพ็ญภา จันทรแดง</i>	1257
D8 - 3P	การกำหนดยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา : ศึกษากรณีโรงเรียนวัดแม่หมุทิศ ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา <i>กุลสตรี บุญเคียร, คะนิงนุช แยมช่วย, จุรีย์พร เล็งสีแดง, ธรรมรัตน์ จันทภาโล, เบญจวรรณ แสงแก้ว, ปรินทร์ ชุนพิทักษ์ และเพ็ญภา จันทรแดง</i>	1269

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

สาขารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และนิติศาสตร์ (ต่อ)

D9 - 3P	ตัวแบบผู้นำ“ฝั่ง”: การสร้างค่านิยมร่วมของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	1281
	นำทิพย์ ปูผ้า, สุชานุช ผิวมณี, นาเดีย ดือราแม, จันทรจิรา สมบัติมาก, สมมิตร สุขทวีกุล, นิโนรัช นิชัง, ฟาติยะห์ โต๊ะแม, รุณนที รัตนบรรเลง, อ้วนวัน ย่งสกุล และเพ็ญนภา จันทรแดง	
D10 - 3P	การพัฒนาประสิทธิภาพเครือข่ายด้านสุขภาพในการป้องกันโรคในชุมชน: กรณีศึกษา อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี	1295
	นาซีพะห์ ตาเท, ซาฟิต มายา และศิริลักษณ์ คัมภีรานนท์	

สาขาการจัดการสารสนเทศ

D8 - 3A	โมบายแอปพลิเคชันด้านศิลปวัฒนธรรมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดเชียงใหม่	1313
	สุรชาติ พุทธิมา และไกรลาศ จิตรกุล	
D9 - 3A	พฤติกรรมและรูปแบบการผลิตคอนเทนต์บนแอปพลิเคชัน TIKTOK ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช	1329
	สุดารัตน์ เหมวิเศษ, ันยพร แก้ววิหก, สุภาวดี พรหมมา, ปรีดา นัคร และลดาวัลย์ แก้วสีนวล	

สาขาศิลปกรรมและการออกแบบ

B7 - 3A	การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนขบร้องในประเทศไทย ในระหว่างปี พ.ศ. 2547-2562	1341
	ภรภัตสรณ์ ชัยอนันต์นิธิ และประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์	
B8 - 3A	ระบำนานฎยรังสรรค์ : การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนรูปแบบมัลติมีเดีย	1353
	รวีสรา ศรีชัย	

ภาคผนวก

ก	รายนามคณะกรรมการดำเนินงานประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 3 “กระบวนทัศน์ใหม่มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับการพัฒนาท้องถิ่น”	1365
---	---	------

ขนมพื้นเมืองใน “ตลาดบันसान” กับประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต “BAAN SAN”, INDIGENOUS DESSERTS IN THAI OF CHINESE DESCENT’S TRADITIONS, PHUKET PROVINCE

เกวาลี ส่องศรี^{1*} และรุ่งรัตน์ ทองสกุล²
Kewalee Songsri^{1*} and Rungrat Thongsakul²

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขนมพื้นเมืองในตลาดบันसानที่สัมพันธ์กับประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต โดยเก็บข้อมูลจากเอกสาร การลงพื้นที่สนาม และการสอบถามผู้รู้เกี่ยวกับตลาดบันसान ขนมพื้นเมือง และวัฒนธรรมจีนในภูเก็ต นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ตลาดบันसान เป็นตลาดที่เก่าแก่ และเป็นตลาดแห่งแรกของภูเก็ต เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมถิ่นที่มีความผูกพันกับคนภูเก็ตมาอย่างยาวนาน ขนมพื้นเมืองที่ขายในตลาดบันसानมี 23 ชนิด ขนมพื้นเมืองที่ใช้เป็นส่วนประกอบหลักในประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนที่ขายอยู่ในบันसानมี 5 ชนิด ดังนี้ อังกู ฮวดโก้ย ตีโก้ย บี้ฟ่าง และ กังถึง ใช้ในประเพณีตรุษจีน ไหว้เทวดา ไหว้พระจันทร์ อังกู ฮวดโก้ย บี้ฟ่าง กังถึง ใช้ในประเพณีพ้อต่อ และอังกู ฮวดโก้ย ใช้ในประเพณีถือศีลกินผัก ขนมพื้นเมืองเป็นสื่อสัญลักษณ์ที่แฝงความหมายทั้งการผลิต การบริโภค การนำมาใช้ในประเพณี รวมถึงการเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนจังหวัดภูเก็ต

คำสำคัญ: ขนมพื้นเมือง, บันसान, ภูเก็ต

Abstract

This article aims to study Indigenous Desserts in Baan San that related to the traditions of Thai of Chinese descent, Phuket Province. Data were collected from documents, field visits, asking for suggestions by Baan San experts, indigenous desserts experts and Phuket’s Chinese culture experts then analyze data and presented by descriptive analysis.

The findings revealed that Baan San is an ancient market and it is the first market in Phuket as a source of local culture that has a long relationship with the people of Phuket. There are 23 kinds of Indigenous Desserts in Baan San. 5 Indigenous Desserts that are mainly used in the traditions of Thai of Chinese descent in Baan San as follows Ang Gu, Huad Koi, Tee Koi, Bie Pang and Kong Tung which used in Chinese New year tradition, angels worship tradition, moon worship tradition. Ang Gu, Huad Koi, Bie Pang and Kong Tung which used in Por Tor Festival (The Hungry Ghost Festival) and Ang Gu, Huad Koi which used

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

* Corresponding author, E-mail : keawalee1125@gmail.com

in Vegetarian Festival. Indigenous Desserts are a symbol that conveys both production, consumption, and usage in traditions. Including being part of the way of life of Thai of Chinese descent in Phuket.

Keywords: Indigenous Desserts, Baan San, Phuket

1. บทนำ

จังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดที่มีความงดงาม สมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม สอดคล้องกับคำขวัญประจำจังหวัดว่า “ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม” จากคำขวัญจะเห็นว่าภูเก็ตเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยความงดงามจากธรรมชาติ และสิ่งทีควรแก่การเคารพบูชา จึงเป็นดั่งเมืองสวรรค์ของผู้อาศัยและผู้มาเยือน นอกจากนี้จังหวัดภูเก็ตยังเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ รวมถึงมีเรื่องราวทางวัฒนธรรมที่สั่งสมหล่อหลอมอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คน สิ่งทีบ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ และความรุ่งเรืองของเมืองภูเก็ตมีหลายประการ ดังเช่นตลาดที่ถือเป็นศูนย์รวมของวัฒนธรรม ความเป็นไปของผู้คน ซึ่งจังหวัดภูเก็ตมีตลาดที่เก่าแก่ และเป็นตลาดแห่งแรกของจังหวัดที่เรียกว่า “ตลาดบันน่าน”

ตลาดบันน่าน หรือที่ชาวภูเก็ตรู้จักก็คือตลาดสดสาธารณะ1 ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ตลาดบันน่านเป็นตลาดที่มีความผูกพันกับชาวภูเก็ตมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะการเป็นตลาดขนมพื้นเมืองที่ชาวภูเก็ตนิยมรับประทานกับชาและกาแฟ ในทุก ๆ พ่อค้าแม่ค้าที่ขายขนมพื้นเมืองก็คือชาวภูเก็ตที่ได้รับการถ่ายทอดสูตรขนมมาตั้งแต่บรรพบุรุษ และได้นำมาขายเพื่อให้คนทั่วไปได้ลิ้มลอง เป็นการสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ซึ่งลักษณะของตลาดเป็นอาคารชั้นเดียวยกพื้นสูงภายในอาคารมีร้านขายของชำ ผักสด เนื้อสัตว์ และขนมพื้นเมือง (สมชาย มนูญทรัพย์, 2563, สัมภาษณ์) ปัจจุบันบันน่านมีการปรับปรุงให้แข็งแรง และทันสมัยมากขึ้น โดยมีการปลูกสร้างเป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้น 1 มีร้านขายดอกไม้ อาหาร ผักสด เนื้อสัตว์ และขนมพื้นเมือง ส่วนชั้น 2 เป็นร้านขายของฝาก

“ขนมพื้นเมือง” หมายถึง ของกินทีมีเฉพาะเมืองหรือเฉพาะพื้นที่ถิ่นใดถิ่นหนึ่งเท่านั้น ซึ่งขนมสามารถแบ่งได้เป็น 12 ประเภท ดังที จริยา เดชกุญชร (2549, หน้า 6) กล่าวถึงการแบ่งชนิดของขนมไทยตามลักษณะของเครื่องปรุง ลักษณะกรรมวิธีในการทำ และลักษณะการหุงต้มเป็น 12 กลุ่ม ได้แก่ (1) ขนมจากไข่ (2) ขนมนึ่ง (3) ขนมต้ม (4) ขนมอบ (5) ขนมทอด (6) ขนมผิง (7) ขนมปัง (8) ขนมกวน (9) ขนมเชื่อม (10) ขนม น้ำกะทิ (11) ขนม น้ำเชื่อม และ (12) ขนมแช่อิ่ม

ขนมพื้นเมืองที่ขายในบันน่านส่วนมากเป็นขนมประเภทหนึ่ง อบ และทอด เป็นขนมทีสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นของครอบครัวคนจีนฮกเกี้ยน นอกจากนี้เพื่อรับประทานเป็นอาหารเช้า หรือเป็นอาหารว่างแล้ว ขนมพื้นเมืองหลายชนิดยังนำไปใช้ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ในประเพณี โดยเฉพาะประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน เช่น ไหว้เทวดา ตรุษจีน พ้อต่อ เป็นต้น ประเพณีเหล่านี้ยังคงสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน และบางประเพณีได้ใช้ขนมพื้นเมืองเป็นสื่อสัญลักษณ์สร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่จังหวัดภูเก็ตมาอย่างยาวนาน

ด้วยความน่าสนใจของขนมพื้นเมืองกับการนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของพิธีกรรมในประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญทีจะศึกษาเรื่อง ขนมพื้นเมืองใน “ตลาดบันน่าน” กับประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต เพื่อเป็นการศึกษาลักษณะ และความสัมพันธ์ของขนมพื้นเมืองกับประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนจังหวัดภูเก็ต นำไปสู่การทำความเข้าใจผู้คน วัฒนธรรมอาหาร และประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาขนมพื้นเมืองในตลาดบันน่านทีปรากฏอยู่ในประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนจังหวัดภูเก็ต

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

Roland Barthes นักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาสัญวิทยา (Semiology) กล่าวถึงสัญวิทยาว่า เป็นสิ่งที่มนุษย์ในสังคมรับรู้ กระบวนการสื่อความหมายด้วยระบบสัญญาณ (Sign) จากการใช้วัตถุสิ่งของต่าง ๆ ในสังคม ด้วยหน่วยสัญญาณที่สื่อความหมาย ทำให้กลายเป็นภาษาที่สื่อสัญญาณ มีบทบาท / หน้าที่ และการสื่อ / สร้าง ความหมายในระบบวัฒนธรรม และการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์ ในหน่วยสื่อความหมายหรือสัญลักษณ์ของสัญวิทยาจึงมีความแตกต่างกัน (วรรณพิมล อังคศิริสรพร และนพพร ประชากุล 2551, หน้า 6 - 7) Ferdinand de Saussure (1981) กล่าวว่า สัญญาณเป็นหน่วยจำแนกในการสื่อความหมาย โดยแยกสัญวิทยา หรือสัญศาสตร์ (Semiotics) ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนคือ “รูปสัญญาณ” (Signifier) เป็นระบบการสื่อถึงตัวความหมาย กับ “ความหมายทางสัญญาณ” ที่สื่อสารออกไปทางความคิด (Signified) (ธีรยุทธ บุญมี, 2551, หน้า 63 - 64) อาจกล่าวได้ว่ากรอบมองภาษาของ Saussure และ Barthes ช่วยทำความเข้าใจลักษณะปรากฏการณ์ทางสัญญาณในขนมพื้นเมืองซึ่งเป็นระบบการสื่อสารความหมายจากอาหารซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม

ในขณะเดียวกัน Jean Baudrillard (1981) ได้กล่าวถึงการบริโภคสัญญาณว่าเป็นเครื่องหมาย เป็นสิ่งที่สื่อถึงสัญลักษณ์ (Symbol) เป็นสิ่งที่แสดงหรือเป็นตัวแทน (Represent) เพราะมีความเฉพาะเจาะจง แต่ความหมายของสัญญาณ (Sign) เปลี่ยนแปลงไปตามบริบท เมื่อเราบริโภคสัญญาณจึงไม่จำเป็นต้องบริโภคความหมายเดียวกับที่ผู้อื่นบริโภค ความหมายของสัญลักษณ์จึงถูกสร้างขึ้นใหม่ด้วยหน้าที่ในระบบการสร้างความหมายของสัญญาณไม่ได้มาจากผู้ผลิตฝ่ายเดียว (สุภางค์ จันทวานิช, 2557, หน้า 305) แต่ผู้บริโภคที่บริโภคสัญญาณ ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือขนมพื้นเมืองที่กลายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรม ที่สื่อความหมายหรือพิจารณาได้จากกรรมวิธีการผลิต การปรุง ลักษณะรูปร่าง รส กลิ่น สี บรรจุภัณฑ์อาหาร พฤติกรรมการกิน และความสัมพันธ์กับประเพณี ขนมพื้นเมืองจึงเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมในสังคมมนุษย์ที่มีบทบาททั้งในประเพณี พิธีกรรม และเศรษฐกิจ

ดังนั้นในบทความนี้จึงเป็นการอธิบายขนมพื้นเมืองในตลาดบ้านसान ในมิติความเชื่อเรื่องความหมายมงคล ไม่ว่าจะ เป็นในงานมงคลหรืองานอวมงคล ผู้นำขนมพื้นเมืองไปประกอบในพิธีกรรมเชื่อว่าเป็นการอวยพรให้เกิดความเป็นมงคลแก่ตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องไปแล้ว กระบวนการสื่อความหมายที่ปรากฏอยู่ในประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนที่เข้ามาสู่สังคมไทย และได้กลายสภาพเป็นวัฒนธรรมจีนฮกเกี้ยนในต่างแดน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ตลาดบ้านसान หรือตลาดสดสาธารณะ¹ เป็นตลาดที่เก่าแก่ และเป็นตลาดแห่งแรกของจังหวัดภูเก็ตที่ตั้งขึ้นเพื่อให้คนภูเก็ตสร้างอาชีพ สร้างรายได้ จนกลายเป็นศูนย์รวมความเป็นพื้นถิ่นภูเก็ตในหลาย ๆ ด้าน เช่น ภาษา อาหาร วิถีชีวิต เป็นต้น คำว่า “บ้านसान” เป็นคำอืมภาษามลายู มาจากคำว่า Pasar (ปาซาร์) ที่แปลว่า ตลาดสด ด้วยสำเนียงของคนจีนฮกเกี้ยนในจังหวัดภูเก็ตทำให้ออกเสียงคำว่า “Pasar (ปาซาร์)” เป็น “บ้านसान” (ปาณิศรา ชูผล อ้างถึงจาก อนันต์ อารีย์พงศ์, 2551 หน้า 1)

5. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยสรุป ดังนี้

5.1 รวบรวม และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดภูเก็ต อาหารพื้นเมือง ประเพณี และวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน

5.2 ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับรายการขนมพื้นเมืองในตลาดบ้านसान (ตลาดสดสาธารณะ 1) จังหวัดภูเก็ต

5.3 ศึกษา และวิเคราะห์ชนมพื้นเมืองในประเด็นของลักษณะ และการนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว แบ่งเป็นกลุ่ม 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ด้านวัฒนธรรมชนมพื้นเมืองของคนไทยเชื้อสายจีนจังหวัดภูเก็ต และ 2) ผู้ที่มีความรู้เรื่องประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนจังหวัดภูเก็ต กลุ่มละ 2 คน รวมจำนวน 4 คน นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลจากผู้รู้ท่านอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากขึ้น

5.4 สรุปผลการวิเคราะห์ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยใน 2 ประเด็น ดังนี้

6.1 ชนมพื้นเมืองในตลาดบันล้า

อดีตตลาดบันล้าเป็นตลาดที่มีทั้งพ่อค้าแม่ค้าประจำและพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่เข้ามาขายของจำนวนมาก ตลาดบันล้าจึงเป็นตลาดที่มีความผูกพันกับคนภูเก็ตมายาวนาน อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจุบันบันล้ามีการปรับเปลี่ยนตัวอาคารให้มีความแข็งแรง และทันสมัยมากขึ้น แต่ชนมที่ยังคงวางขายก็ยังมีลักษณะคล้ายของเดิม เช่น ตีโก้ (ขนมเข่ง) ข้าวเหนียวหีบ อังกู (ขนมเต่าแดง) เจียะโก้ (ปาห่องโก) เป็นต้น กระบวนการทำก็ยังคงใช้แรงคนเป็นหลัก แต่ส่วนที่ปรับเปลี่ยน คือ การทำขนมแห้งที่สามารถเก็บไว้ได้ในระยะเวลาที่นานขึ้น เช่น ขนมพริก กังถึง บี้ฟ่าง เป็นต้น ซึ่งขนมแห้งเหล่านี้มีการใช้เครื่องจักรในการผลิตเพื่อให้ได้ขนมจำนวนมากเพียงพอต่อการขายปลีก-ส่ง ทำให้พ่อค้าแม่ค้ามีรายได้เพิ่มขึ้น และทำให้ชนมพื้นเมืองของจังหวัดภูเก็ตเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น จึงเห็นได้ว่าปัจจุบันมีร้านค้าที่ขายของฝากซึ่งเป็นชนมพื้นเมืองแบบแห้งเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่ขายอยู่ในบันล้า และร้านขายของฝากในพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัดภูเก็ต (สมชาย มนุจันทรัด, 2563, สัมภาษณ์)

ตลาดบันล้าในอดีต และปัจจุบันมีลักษณะดังภาพต่อไปนี้

รูปที่ 1 ตลาดบันล้า (ตลาดสดสาธารณะ 1 ในอดีต)

ที่มา : บุรณะ เจริญกิจ, 2561

รูปที่ 2 ตลาดบันसान (ตลาดสดสาธารณะ 1 ในปัจจุบัน)

จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลขนมพื้นเมืองที่วางขายในตลาดบันसान พบว่า มีจำนวน 23 ชนิด ได้แก่ อังกู (ขนมเต่าแดง) ฮวดโก้ย (ขนมถั่วฟู) ตีโก้ย (ขนมแข่ง) บ๊ะจ่าง เก้าจ่านโก้ย (ขนมชั้น) โกงชุย ปาวล้าง หม่วจี จีโจ้ว ต่าวปาวฮ้อโก้ย (ขนมหัวล้าน) เจียะโก้ย (ปาท่องโก๋) เกี่ยมโก้ย บูลู กี่จ่าง ขนมพริก บี้ฟ่าง ฟังเปี้ย กังถึง (ขนมตูปตูป) ข้าวเหนียวหีบ บีโก้ (ข้าวเหนียวแก้ว) บั่นเจียนโก้ย เก่หนึ่งโก้ (ขนมไข่) และเต้าส้อ เป็นขนมที่นิยมนำมาใช้ในพิธีกรรม และประเพณีต่าง ๆ รวมถึงเป็นขนมที่นิยมรับประทานกับน้ำชา กาแฟในตอนเช้า หรือรับประทานเป็นอาหารว่าง

6.2 ขนมพื้นเมืองในประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนจังหวัดภูเก็ต

ในอดีตจังหวัดภูเก็ตมีกลุ่มคนจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐาน และเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ทั้งด้านการค้าขาย การทำเหมืองแร่ดีบุก เพื่อสร้างฐานะให้แก่ตนเองและครอบครัว การที่กลุ่มคนจีนย้ายถิ่นฐานจากมาตุภูมิมาสู่แผ่นดินใหม่ จนเกิดการรวมตัวเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความสัมพันธ์กันมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ทำให้มีกระบวนการทัศน์หรือแนวคิดของบรรพบุรุษในการสืบสาน สืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีที่แสดงความเป็นตัวตนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดผ่านประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีกินเจหรือถือศีลกินผัก พ้อต่อ ไหว้เทวดา ตรุษจีน เป็นต้น ประเพณีบางอย่างมีการนำขนมพื้นเมืองเป็นส่วนประกอบของพิธีกรรม โดยอาศัยความเชื่อ สัญญาบางประการที่ปรากฏอยู่ในขนมพื้นเมือง และเชื่อมโยงสู่พิธีกรรม

จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมจีนจังหวัดภูเก็ต พบว่า จังหวัดภูเก็ตมีประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนหลายประเพณี ประเพณีที่ยังคงรักษา สืบทอด และใช้ขนมพื้นเมืองเป็นส่วนประกอบของพิธีกรรมที่ผู้วิจัยใช้เป็นกรณีศึกษาครั้งนี้ จำนวน 5 ประเพณี ตามลำดับของการจัดงานที่เกิดขึ้นในรอบปี ตามปฏิทิน ได้แก่ ประเพณีตรุษจีน ไหว้เทวดา พ้อต่อ ไหว้พระจันทร์ และถือศีลกินผัก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลขนมพื้นเมืองทั้ง 23 ชนิด พบว่าขนมพื้นเมืองที่ใช้ประกอบในพิธีกรรมจากประเพณีดังกล่าว มีจำนวน 5 ชนิด ได้แก่ อังกู ฮวดโก้ย ตีโก้ย บี้ฟ่าง กังถึง (บี้ฟ่าง และกังถึง เป็นส่วนประกอบในขนมที่เรียกว่า เต๋เหลี้ยว) ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สมชาย มนูญทรัพย์, 2563, สัมภาษณ์)

6.2.1 ประเพณีตรุษจีน

ตรุษจีน ตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 1 จนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 1 (ตามปฏิทินจีน) เป็นวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของชาวจีน ที่ยึดถือและปฏิบัติกันเป็นเวลานานจนถึงปัจจุบัน ประเพณีตรุษจีน เป็นประเพณีที่คนไทยเชื้อสายจีนยึดถือปฏิบัติด้วยแนวคิดที่ว่าเป็นช่วงเวลาที่ดีควรจะได้ตอบแทนบุญคุณผู้มีพระคุณ เพื่อเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่จีน และเพื่อให้คนในครอบครัวที่แยกย้ายกันไปได้มีโอกาสกลับมาพบกัน ถือเป็นช่วงเวลาของชีวิตที่จะได้พักผ่อนหลังจากทำงานมาตลอดทั้งปี ซึ่งวันไหว้ถือเป็นเรื่องสำคัญวันหนึ่งเพราะคนจีนถือว่าเป็นวันสิ้นปีเก่า เรียก “ซาจั๊บ” เป็นวันที่ควรแสดงความยินดีที่ชีวิตได้ผ่าน

พันมาอีก 1 ปี และได้เริ่มต้นสิ่งใหม่ ๆ ขนมหื่นเมืองที่ชาวไทยเชื้อสายจีนนิยมใช้ไหว้ที่มีอยู่ในบ้านส้าน ได้แก่ ขนมหุ้นกู่ ฮวดโก้ย ตีโก้ย และเตเหลี้ยว (บีฟ่าง และก้งถึง) (เครือวัลย์ ตันทเวส, 2563, สัมภาษณ์)

6.2.2 ประเพณีไหว้เทวดา

ไหว้เทวดา จัดขึ้นหลังจากวันตรุษจีน 9 วัน พิธีกรรมเริ่มต้นตั้งแต่หลังห้าทุ่มหรือเที่ยงคืนของวันที่ 8 (โชยโป้ย) จนถึงวันที่ 9 (โชยเก๊า) เป็นประเพณีที่รำลึกถึงเทวดาองค์เทพยกอ่องส่งเต้ ซึ่งมีความสามารถในด้านโหราศาสตร์ เคยทำนายชะตาบ้านเมือง และบุคคลสำคัญได้อย่างแม่นยำเสมอมา และเพื่อตอบแทนพระคุณขององค์เทพ เทพดาบนสวรรค์ที่คอยปกป้องคุ้มครองมวลมนุษย์ อันเป็นวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมที่เกิดขึ้น และยึดถือปฏิบัติมาตามบรรพบุรุษของคนจีนฮกเกี้ยน โดยมีการประกอบพิธีกรรมทั้งในศาลเจ้า และที่บ้าน มีขนมห่อนิ้ว มีรูปทรงเป็นเจดีย์(เจดีย์น้ำตาล มีความเชื่อว่าใช้เป็นสิ่งแทนราชวงศ์สวรรค์) มังกร หงส์ สิงห์ และช้าง เป็นส่วนประกอบหลัก สำหรับขนมหื่นเมืองที่ปรากฏอยู่ในประเพณีไหว้เทวดาที่มีอยู่ในบ้านส้าน ได้แก่ ฮุ้นกู่ ฮวดโก้ย ตีโก้ย และเตเหลี้ยว (บีฟ่าง และก้งถึง)

6.2.3 ประเพณีสาทรจีน หรือฟ้อตอ

สาทรจีน หรือฟ้อตอ จัดขึ้นตั้งแต่วันที่ 1 เดือน 7 จนถึงวันสุดท้ายของเดือน 7 ตามปีจันทรคติจีน เพื่อเซ่นไหว้วิญญาณบรรพบุรุษ วิญญาณวีรชน และวิญญาณที่ไร้ญาติตามพื้นที่ของชุมชนต่าง ๆ หรือศาลเจ้าที่จัดงาน โดยไม่มีรูปเคารพองค์เทพใดชื่อเอี้ย (เว้นแต่ศาลเจ้าเซ่งเต็กเบ๊ที่มีรูปเคารพ) มีการจัดทำประติมากรรมตุ๊กตากระดาดของค์เทพใดชื่อเอี้ย หรือจัดทำป้ายชื่อองค์เทพใดชื่อเอี้ย ที่ทำด้วยกระดาษขึ้นแทน รวมทั้งมีขนมเต๋าแดงหรือที่เรียกว่า “ฮุ้นกู่” ที่กลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญของประเพณีฟ้อตอ ที่แสดงความหมายทางสัญลักษณ์ความเชื่อเรื่องคุณงามความดี ความกตัญญูที่มีต่อบรรพชนของคนจีนนำไปสู่กระบวนการสร้างงานศิลปะขนมเต๋าแดงที่สื่อถึง “เกราะ หรือสิ่งปกป้องคุ้มครอง” ตามความเชื่อว่า “เต๋า” เป็นสัตว์มงคล เป็นพาหนะแห่งสวรรค์ มีอายุยืนยาว สามารถนำพาผู้คนข้ามแดนทิวกันดาร จนล่วงพ้นจากความทุกข์ยากทั้งปวง คนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ตจึงร่วมกันสืบทอดประเพณีฟ้อตออย่างต่อเนื่อง ขนมหื่นเมืองที่ปรากฏอยู่ในประเพณีฟ้อตอ ที่มีอยู่ในบ้านส้านนอกจากฮุ้นกู่ ได้แก่ ฮวดโก้ย และเตเหลี้ยว (บีฟ่าง และก้งถึง) (ปัทมาสน์ พิณนุกูล, 2563, หน้า 14)

6.2.4 ประเพณีไหว้พระจันทร์

ไหว้พระจันทร์ ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เป็นประเพณีเก่าแก่ตามความเชื่อของชาวจีน จึงมีการไหว้เทพเจ้าด้วยขนมไหว้พระจันทร์ เป็นการบูชาพระจันทร์ที่คอยคุ้มครองดูแล และขอโชคลาภแก่เทพเจ้าแห่งดวงจันทร์ รวมทั้งเป็นการสักการบูชาเทพเจ้าที่ให้ข้าว น้ำ ให้ความร่มเย็นแก่ผู้ที่นับถือ และเป็นการทำบุญถือศีล ขนมหื่นเมืองที่ไหว้มักเป็นทรงกลมเพื่อสื่อถึงรูปทรงของดวงจันทร์ โดยเฉพาะขนมไหว้พระจันทร์หรือขนมตงซิวเปี้ย เพราะเชื่อกันว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความสมบูรณ์ ความกลมเกลียว ส่วนดอกไม้นิยมใช้ดอกไม้เบญจมาศ ซึ่งมีสีเหลืองเป็นประกายอร่าม นอกจากนี้การตกแต่งโต๊ะต้องใช้ต้นอ้อย 2 ต้น ถือเป็นสัญลักษณ์แห่งความรุ่งเรือง มีไฟประดับเพื่อให้แสงสว่าง และมีเครื่องสำอางที่ขาดไม่ได้ในพิธีไหว้พระจันทร์ ซึ่งในวันทำพิธีชาวไทยเชื้อสายจีนจะจัดโต๊ะไหว้พระจันทร์ที่บริเวณบ้าน และขนมหื่นเมืองที่ปรากฏอยู่ในประเพณีไหว้พระจันทร์ที่มีอยู่ในบ้านส้าน ได้แก่ ฮุ้นกู่ ฮวดโก้ย ตีโก้ย และเตเหลี้ยว (บีฟ่าง และก้งถึง)

6.2.5 ประเพณีถือศีลกินผัก

ถือศีลกินผัก หรือเจี๊ยะฉ่าย จัดขึ้นระหว่างวันที่ 1 - 9 เดือน 9 ตามปีจันทรคติจีน เป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่เกี่ยวกับองค์เทพกั๋วอ่องไต่เต่ เป็นความเชื่อตามลัทธิเต๋า และความเชื่อของพุทธศาสนานิกายมหายานที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์จีน ซึ่งคนไทยเชื้อสายจีนเรียกชื่อประเพณีนี้อย่างเป็นทางการมาตั้งแต่อดีตว่า “ประเพณีกินผัก” การใช้อาหารเพื่อบูชาองค์เทพจะเน้นผลไม้เป็นหลัก อย่างไรก็ตามในพิธีกรรมบูชาเทพเจ้าในประเพณีถือศีลกินผัก ก็ยังมีขนมหื่นเมืองที่ปรากฏอยู่

ในประเพณีถือศีลกินผักที่มีอยู่ในบ้านส้าน ได้แก่ อั้งกั๋ว และฮวดโก้ย (ศรีวิภรณ์ แซ่ฮุ่ย 2563, สัมภาษณ์) ซึ่งสามารถสรุปขนมพื้นถิ่นที่นำไปประกอบในประเพณีได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ขนมพื้นเมืองในประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน ในจังหวัดภูเก็ต

ประเพณี	ขนมที่ใช้ในประเพณี
ประเพณีตรุษจีน	อั้งกั๋ว, ฮวดโก้ย, ตีโก้ย และเต่เหลี้ยว (บั้งฟ่าง และกั้งถึง)
ประเพณีไหว้เทวดา	อั้งกั๋ว, ฮวดโก้ย, ตีโก้ย และเต่เหลี้ยว (บั้งฟ่าง และกั้งถึง)
ประเพณีสารทจีน หรือพ้อต่อ	อั้งกั๋ว, ฮวดโก้ย และเต่เหลี้ยว (บั้งฟ่าง และกั้งถึง)
ประเพณีไหว้พระจันทร์	อั้งกั๋ว, ฮวดโก้ย, ตีโก้ย และเต่เหลี้ยว (บั้งฟ่าง และกั้งถึง)
ประเพณีถือศีลกินผัก	อั้งกั๋ว และฮวดโก้ย

ขนมพื้นเมืองที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมในประเพณีข้างต้นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ขนมพื้นเมืองที่ใช้ในการประกอบพิธี

ชื่อขนม/ลักษณะ	ความสัมพันธ์กับประเพณี	สัญลักษณ์ของขนมพื้นเมือง
อั้งกั๋ว : ลักษณะคล้ายเต่า มีสีแดง 	อั้งกั๋ว คำว่า “อั้ง” หมายถึง สีแดง เป็นสีแห่งความเป็นมงคล ส่วน “กั๋ว” หมายถึง เต่า จึงมีความเชื่อว่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน ขนมเต่าแดงเป็นขนมที่ทำขึ้นเพื่อถวายองค์เทพเจ้าจีนทั้งหลายในงานพิธีกรรมต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นเต่าขนาดเล็ก ไม่ใช่เต่าขนาดใหญ่ที่เรียกว่า “ตัวกั๋ว” และมักมีจำนวนไม่มากเท่ากับที่ปรากฏในงานเทศกาลงานพ้อต่อ จึงทำให้เต่าแดงกลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญของประเพณีพ้อต่อ ที่แสดงความหมายทางคติความเชื่อเรื่องคุณงามความดี ความกตัญญูที่มีต่อบรรพชนของคนจีน จากกรรมวิธีการทำนำไปสู่ขนมเต่าแดงที่สื่อความหมายถึง “เกราะ หรือสิ่งปกป้องคุ้มครอง” ตามความเชื่อว่าเป็นสัตว์มงคล เป็นพาหนะแห่งสวรรค์ มีอายุยืนยาว สามารถนำพาผู้คนข้ามแดนทรกัณฑ์แดน บันตัวเต่าแดงที่มีขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ มีการตกแต่งด้วยลวดลายมงคลสีต่าง ๆ พร้อมการสลักชื่อบุคคล และครอบครัวที่นำไปไหว้พ้อต่อกั๋วที่ศาลเจ้านอกจากนี้ยังเป็นขนมมงคล ที่ใช้ไหว้องค์เทพต่าง ๆ ในประเพณีตรุษจีน ไหว้เทวดา ไหว้พระจันทร์ และถือศีลกินผัก (ปัทมาสน์ พิณนุกูล 2563, หน้า 21-22)	ขนมอั้งกั๋วมีลักษณะคล้ายกับเต่า ซึ่งเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน คนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ตจึงมีความเชื่อว่าขนมอั้งกั๋วเป็นตัวแทนของการมีอายุที่ยืนยาว
รูปที่ 4 อั้งกั๋ว (ขนาดใหญ่) 		

ตารางที่ 2 ขนมพื้นเมืองที่ใช้ในการประกอบพิธี (ต่อ)

ชื่อขนม/ลักษณะ	ความสัมพันธ์กับประเพณี	สัญลักษณ์ของขนมพื้นเมือง
<p>ฮวดโก้ย : ลักษณะเป็นทรงกลม หน้าขนมจะแตก ตัวขนมจะฟูนิ่มเหมือนช็อคโกแลต</p> <p>รูปที่ 5 ฮวดโก้ย</p>	<p>ฮวดโก้ย ความหมายในภาษาจีน “ฮวด” แปลว่า “เจริญรุ่งเรือง” “โก้ย” แปลว่า “ฟู หรือ ขนมน” จึงมีความหมายว่า ความเจริญรุ่งเรือง เฟื่องฟู จึงนิยมนำไปไหว้เจ้า หรือประกอบพิธีงานมงคลต่าง ๆ พิธีไหว้เจ้าหรืองานมงคลนิยมใช้สีชมพู งานอวมงคลหรือไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วนิยมใช้สีขาว ขนมฮวดโก้ยที่ใช้ในประเพณีไหว้เทวดา เพื่อให้เทวดาที่อยู่เบื้องบนบันดาลพรให้รุ่งเรือง เฟื่องฟูเหมือนกับชื่อของขนม ใช้ในประเพณีตรุษจีน เพื่อให้คนในครอบครัวมีความเจริญรุ่งเรือง เฟื่องฟู ใช้ในประเพณีไหว้พระจันทร์ เพื่อเป็นการขอบคุณพระจันทร์ และให้คนในครอบครัวมีความเจริญรุ่งเรือง เฟื่องฟู นอกจากนี้ยังใช้ไหว้องค์พระต่าง ๆ ในศาลเจ้าในประเพณีพ้อต่อ และถือศีลกินผัก (สมชาย มนูญรัตน์ 2564, สัมภาษณ์)</p>	<p>ฮวดโก้ยหรือขนมถ้วยฟู ซึ่ง คำว่าฮวดโก้ยในภาษาจีนมีความหมายว่า ความเจริญรุ่งเรือง เฟื่องฟู จึงทำให้ ขนมฮวดโก้ยหรือขนมถ้วยฟู เป็นตัวแทนของความเจริญรุ่งเรือง เฟื่องฟู</p>
<p>ตี้โก้ย : ลักษณะเหนียวหนึบ มีสีน้ำตาลแดง</p> <p>รูปที่ 6 ตี้โก้ย</p>	<p>ตี้โก้ย ในภาษาจีนฮกเกี้ยนแปลว่า ขนมที่หวาน เป็นขนมที่มีความหวานเป็นหลัก ซึ่งในวันส่งองค์เทพขึ้นสวรรค์ไปรายงานความเป็นอยู่ของผู้คนในบ้าน ต่อองค์เทพหยกฮ่องช่งเต้ ผู้เป็นราชาแห่งเทพ ชาวบ้านจึงทำขนมแข่ง ซึ่งมีความเหนียวและหวาน เพื่อให้องค์เทพปรีปากพูดได้ยาก หรือพูดแต่สิ่งที่ดีหวานชื่นหรือสิ่งที่ดี ไม่รายงานในสิ่งที่ไม่ดีที่</p>	<p>ตี้โก้ยหรือขนมแข่ง เป็นตัวแทนของความหวานชื่น ความราบรื่นในชีวิต เนื่องจากมีความเชื่อจากเรื่องเล่าว่า ชาวบ้านไปรวมใจกันทำขนมตี้โก้ยที่มีความเหนียวและหวานให้กับเทพองค์หนึ่งรับประทานก่อนจะขึ้นไปรายงานความเป็นอยู่ของชาวบ้านต่อองค์เทพหยกฮ่องช่งเต้ ผู้เป็นราชาแห่งเทพ เพื่อให้องค์เทพองค์นั้น ปรีปากพูดได้ยาก และเล่าแต่</p>
	<p>คนในบ้านกระทำ ตี้โก้ยจึงมีความหมายว่า ความหวานชื่น ความราบรื่นในชีวิต คนไทยเชื้อสายจีนนิยมนำขนมตี้โก้ยไปเป็นของกำนัลมอบญาติผู้ใหญ่ในประเพณีสำคัญ เช่น ประเพณีตรุษจีน นำไปประกอบพิธีในประเพณีไหว้เทวดา และประเพณีไหว้พระจันทร์ ตี้โก้ยเป็นตัวแทนของความหวานชื่น ความราบรื่นในชีวิต เมื่อนำไปมอบญาติผู้ใหญ่ หรือนำไปประกอบพิธีในประเพณีก็จะนำความหวานชื่น ความราบรื่นให้ครอบครัวของผู้รับและผู้ให้ (บุญธรรม สัตย์มัน 2563, สัมภาษณ์)</p>	<p>สิ่งดี ๆ การกระทำดี ๆ ของชาวบ้านในหมู่บ้านต่อองค์เทพหยกฮ่องช่งเต้ ผู้เป็นราชาแห่งเทพ</p>

ตารางที่ 2 ขนมพื้นเมืองที่ใช้ในการประกอบพิธี (ต่อ)

ชื่อขนม/ลักษณะ	ความสัมพันธ์กับประเพณี	สัญลักษณ์ของขนมพื้นเมือง
<p>บี้ฟ่าง : ลักษณะคล้ายขนมข้าวพอง เป็นแผ่น ๆ สีเหลืองมันผิว มีสีแดง สีเหลือง และสีขาว</p> <p>รูปที่ 7 บี้ฟ่าง</p>	<p>บี้ฟ่าง เป็นส่วนหนึ่งของเต่เหลี้ยวให้ความหมายโดยรวมว่า พิษพรณธัญญาหารสมบูรณ ซึ่งเต่เหลี้ยวเป็นขนมที่ใช้ในประกอบพิธีกรรมในประเพณีไหว้เทวดา ตรุษจีน พ้อต่อ และไหว้พระจันทร์ของคนไทยเชื้อสายจีน เพื่อให้บรรพบุรุษ หรือผู้ที่ได้รับอยู่เย็นเป็นสุข สดชื่น หอมหวาน เหมือนดังขนมหวาน เต่เหลี้ยว เพราะเมื่อกินแล้วจะรู้สึกชื่นใจ อีกทั้งยังส่งผลให้คนในครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุขเช่นเดียวกัน (จรัญ แต่บุตรจรัวงศ์ 2563, สัมภาษณ์)</p>	<p>บี้ฟ่าง เป็นส่วนหนึ่งของเต่เหลี้ยวให้ความหมายโดยรวมว่า พิษพรณธัญญาหารสมบูรณ ซึ่งเต่เหลี้ยวประกอบไปด้วยขนมและพิษพรณที่มีรสหวานมากมาย เช่น บี้ฟ่าง ขนมก้านบัว พุทราแดง กังถึง เป็นต้น เนื่องจากเต่เหลี้ยวมีขนม ผลไม้อบแห้งที่มีความหวานมากมาย เมื่อรับประทานแล้วจะรู้สึกชื่นใจ เต่เหลี้ยวจึงเป็นตัวแทนของความอุดมสมบูรณ์และอยู่เย็นเป็นสุข</p>
<p>กังถึง : ลักษณะของถั่วลันเตา หุบละเอียดเป็นแท่ง มีสีเหลืองทองอ่อน ๆ</p> <p>รูปที่ 9 กังถึง</p>	<p>กังถึง เป็นส่วนหนึ่งของเต่เหลี้ยวให้ความหมายโดยรวมว่า พิษพรณธัญญาหารสมบูรณ จึงใช้เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมในประเพณีต่าง ๆ เช่นเดียวกับบี้ฟ่าง (จรัญ แต่บุตรจรัวงศ์ 2563, สัมภาษณ์)</p>	<p>กังถึง เป็นส่วนหนึ่งของเต่เหลี้ยวให้ความหมายโดยรวมว่า พิษพรณธัญญาหารสมบูรณ ซึ่งเต่เหลี้ยวประกอบไปด้วยขนมและพิษพรณมากมาย เช่น กังถึง ขนมก้านบัว พุทราแดง บี้ฟ่าง เป็นต้น เนื่องจากเต่เหลี้ยวมีขนม ผลไม้อบแห้งที่มีความหวานมากมาย</p>
 <p>รูปที่ 9 กังถึง</p>		<p>เมื่อรับประทานแล้วจะรู้สึกชื่นใจ เต่เหลี้ยวจึงเป็นตัวแทนของความอุดมสมบูรณ์ และอยู่เย็นเป็นสุข</p>

7. อภิปรายผล

จากการศึกษาขนมพื้นเมืองในตลาดบ้านสำนที่ปรากฏอยู่ในประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีน จังหวัดภูเก็ต พบว่า ขนมพื้นเมืองมีสัญลักษณ์ที่สื่อความหมาย เช่น ขนมอังกู ที่มีลักษณะเหมือนเต่า ซึ่งสื่อถึงการมีอายุที่ยืนยาว เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Roland Barthes และแนวคิดของ Ferdinand de Saussure ที่กล่าวถึงสัญวิทยา สรุปได้ว่า สัญวิทยาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ “รูปสัญลักษณ์” เป็นระบบการสื่อถึงตัวความหมาย กับ “ความหมายทางสัญลักษณ์” ที่สื่อสารออกไปทางความคิด ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ในสังคมรับรู้กระบวนการสื่อความหมายจากการใช้วัตถุสิ่งของต่าง ๆ ในสังคมด้วยหน่วยสัญลักษณ์ที่

สื่อความหมาย ทำให้กลายเป็นภาษาที่สื่อสัญลักษณ์มีบทบาท หน้าที่ การสื่อ และการสร้างความหมายในวัฒนธรรม รวมไปถึงการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์

ขนมพื้นเมืองในตลาดบ้านสำนของกลุ่มคนจีนในภูเก็ตเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ปรากฏใช้ในการไหว้เจ้าในวัฒนธรรมประเพณี และทุก ๆ เทศกาลสำคัญของคนไทยเชื้อจีนที่ยึดถือปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยมีศูนย์กลางการผลิต และการบริโภคขนมพื้นเมืองในบ้านสำนที่เป็นแหล่งรวมความเป็นวัฒนธรรมถิ่น ทั้งผู้คน อาหาร วิถีชีวิต และอื่น ๆ ขนมพื้นเมืองจึงกลายเป็นการสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงคติความเชื่อ ความเคารพศรัทธา รวมถึงการเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนจังหวัดภูเก็ต

8. ข้อเสนอแนะและการนำไปการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสืบสานวัฒนธรรมด้านประเพณี และอาหารพื้นเมืองของจังหวัดภูเก็ต ที่ควรแก่การอนุรักษ์สู่ชนรุ่นหลัง และส่งเสริมให้เป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นอันจะนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่พหุวิชาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

- จิริยา เดชกฤษชร. (2549). *ขนมไทย เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: เพชรการเรือน.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2551). *การปฏิวัติสัญลักษณ์ของโซเชียล เส้นทางโพสโตโมเดิร์นนิสม์*. กรุงเทพฯ: วิชาษา.
- บุรณะ เจริญกิจ. (2561). *ตลาดบ้านสำน (ตลาดสดสาธารณะ 1 ในอดีต)*. จาก https://web.facebook.com/groups/ปัทมาสน์_พินธุกุล. (2563). “พื่อต่อ : รูปลักษณ์ทางคติความเชื่อแห่งประเพณีของบรรพบุรุษชาวจนในจังหวัดภูเก็ต”. *วารสารสักทอง*, 26(3), 12-24. จาก [file:///C:/Users/HP/Downloads/Publish-5f4dcb0b08813b000183c2b1-paper%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/HP/Downloads/Publish-5f4dcb0b08813b000183c2b1-paper%20(1).pdf)
- ปาณิสรา ชูผล. (2551). *ภาษาไทยถิ่นภูเก็ตคำยืม*. จาก http://www.phuketdata.net/main/index.php?option=com_content&task=view&id=145&Itemid=1
- วรรณพิมล อังคศิริสรรพ และนพพร ประชากุล, ผู้แปล. (2551). *มายาคติ [Myth]*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2557). *ทฤษฎีสังคมิวิทยา*. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).
- Baudrillard, J. (1981). *Simulacres et Simulation*. Paris: Galilee.
- เครือวัลย์ ตัณฑเวส ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมขนมพื้นเมือง สัมภาษณ์เมื่อ (2563), 28 พฤศจิกายน.
- จรัญ แต่บุตรจรัวงศ์ ผู้ประกอบพิธีกรรมศาลเจ้าปู่ด้าย สัมภาษณ์เมื่อ (2563), 5 พฤศจิกายน.
- บุญธรรม สัตย์มัน ประชาญ์ชาวบ้าน สัมภาษณ์เมื่อ (2563), 5 พฤศจิกายน.
- ศรีวิภรณ์ แซ่อ้อย ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมขนมพื้นเมือง สัมภาษณ์เมื่อ (2563), 5 พฤศจิกายน.
- สมชาย มนูญจันทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมจีนภูเก็ต สัมภาษณ์เมื่อ 2564, 24 มีนาคม.

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๘/ ๖๐๕

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
๙๐๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาบทความวิจัย

เรียน นางสาวเกวลี ส่งศรี

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง **ขนมพื้นเมือง “บันसान” ในประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนจังหวัดภูเก็ต** เพื่อนำเสนอผลงานวิจัย **แบบบรรยาย** ในการประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยรูปแบบ รูปแบบการจัดงานประชุมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Zoom)

ในการนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความวิจัย โดยบทความของท่าน ผ่าน **โดยต้องแก้ไขหรือปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ** ดังนั้นขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

๑) ปรับปรุงบทความวิจัยของท่านตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจสอบรูปแบบบทความวิจัยให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดรูปแบบบทความ (Full Paper Template) ได้ที่ <http://human.skru.ac.th/husoconference/indexx.php> พร้อมทั้งส่งบทความฉบับสมบูรณ์เป็นไฟล์ Microsoft word และไฟล์ PDF มายัง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทางเว็บไซต์ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒) เตรียมนำเสนอบทความวิจัยด้วยวาจา (Oral Presentation) ไม่เกิน ๑๐ นาที โดยใช้ Power Point รุ่น ๒๐๑๖

๓) ขอเชิญตัวแทนผู้นำเสนอบทความจำนวน ๑ คน เข้ากลุ่มไลน์ Openchat (ตามรายละเอียดแนบ) สำหรับติดต่อประสานงานก่อนการนำเสนอบทความ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มไลน์ Openchat

(อาจารย์ ดร.รัชพงษ์ ชัยวาลย์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๗๔๒๖ ๐๒๖๒

โทรสาร ๐ ๗๔๒๖ ๐๒๖๓

ผู้ประสานงานโครงการ นางกิตติยารรณ ขวัญคง โทร. ๐๙๘ ๔๘๔๙๒๐๒

SKRU • SRU • NSTRU • PKRU • YRU

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

มอบเกียรติบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

เกวลี ส่งศรี และรุ่งรัตน์ ทองสกุล

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัย สาขา การจัดการวัฒนธรรม ภาค บรรยาย
เรื่อง ขนบพื้นเมืองใน “ตลาดบันसान” กับประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดภูเก็ต

ในการประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ระดับชาติ ครั้งที่ ๓
“กระบวนทัศน์ใหม่ของมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับการพัฒนาท้องถิ่น”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

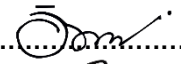
(ดร.รัชชพงษ์ ชัชวาลย์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัทสนา สิริโชติ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

เลขที่..... ๐๖๓/๒๕๖๔.....

.... ผู้เขียน

.... ผู้ทบทวนตรวจถูกต้อง

.... นายทะเบียญ